

T.B.M.M.
CUMHURİYET HALK PARTİSİ
Grup Başkanlığı
Tarih: 26 Kasım 2014
Sayı: 1546

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Ülkemizin, sahip olduğu tüm coğrafi ve fiziksel yapılar, "gelecek nesillere devredilecek emanetlerdir" düşüncesiyle korunmalı ve özen gösterilmelidir.

Sahip olduğu özellikler ve işlerliği de göz önünde bulundurularak; İskenderun Körfezi'ndeki çevre kirliliğinin, bu kirliliğin sebeplerinin ve kirliliğin devam etmesi ve hızlanmasındaki etkenlerin araştırılması, alınması gereken tedbirlerin ve çözüm önerilerinin belirlenmesi ve uygulanması konularında, Yüce Meclisimizin ve halkımızın bilgilendirilmesi, duyarlı hale getirilmesi ve kirliliğin önüne geçilmesi amacıyla Anayasa'nın 98'nci, Türkiye Büyük Millet Meclisi İç Tüzüğü'nün 104 ve 105'nci maddeleri gereğince Meclis Araştırması açılmasını arz ederiz.

Sesim Serikulu
S. Serikulu

Av. Mevlüt DUDU

CHP Hatay Milletvekili

Haluk Ejidoğan
Istanbul MV

Kadir Ekber Özüçü

157. MV.

İhsan Özkes
Istanbul MV

Mahmut Tazal
Ist MV

Ali SAKIBIŞ
Ereğli MV.

Haydar Acan
Kocaeli MV

Aliyazıcı

Höşem Acan İsmir MV

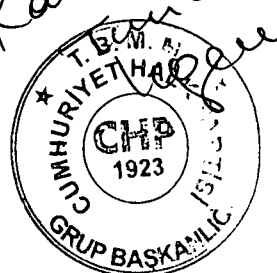
Neşir HAVUTCA
Balıkesir MV

Osman Kaptan
Ant. MV.

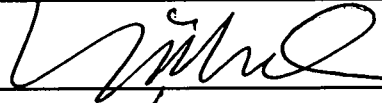
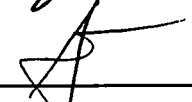
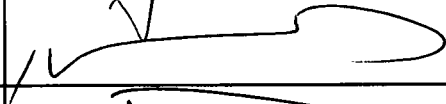
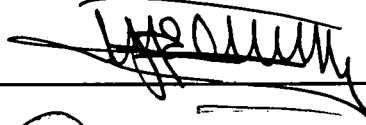

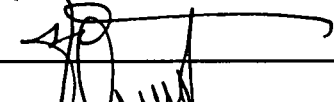

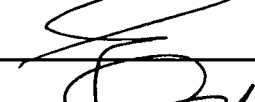

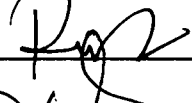
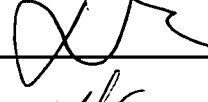
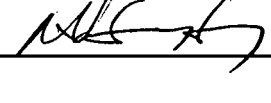
Kamer Peng
Kocaeli MV.

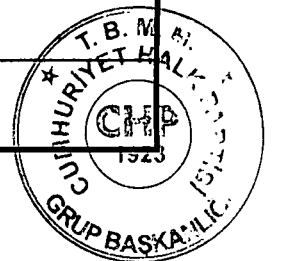
Canlı DİNLER
Ist. MV.

İbrahim

1546 Sayılı Meclis Araştırma Önergelerinin İmza Çizelgesi

Adı Soyadı	Seçim Bölgesi	İmza
Gürkut Acar	Antalya	
Selâhattin Karayurt	Giresun	
Ayşe Nedret Akova	Balıkesir	
İhsan KALKAVAN	SAMSUN	
Cerdin YILMAZ	Düzce	
Ali Haydar ÖNER	İsparta	
Sena Korkeli	Bursa	
Mahmut Tanal	İST	
Erda Akdoğan	Denizli	
Ramiz Topal	Anayasa	
Ömer Arçın	Polatlı	
M. SERDAR SOYDAN	G. KARABÜK	

GEREKÇE

İskenderun Körfezi Akdeniz'in Kuzeydoğusundan başlayıp, Ceyhan deltasında son bulmaktadır. Akdeniz'in Hatay ve Adana illeri arasına sokulmuş olan en doğu noktasıdır. Adını aldığı İskenderun kentinde bulunan liman, Türkiye'nin Akdeniz kıyısında bulunan en büyük üçüncü limanıdır. Körfez'in yüz ölçümü yaklaşık 2250 km² olup, Akdeniz'in yaklaşık %4'ünü kaplamakta ve hacmi yaklaşık 95 km³ ve derinliği 70-80 m civarındadır. Yukarı akış saat yönünde, aşağı akış ise saat yönünün tersi yönünde olan akıntı sistemine sahiptir. Bu sistemden dolayı okyanustan gelen kirleticiler körfezde uzun süre seyrelmeden ve parçalanmadan kalmakta ve birikebilmektedir. Bu durum sürekli kirlilik yaratmaktadır.

Gerek bölgenin sanayi alanına dönüşmesi, gerekse kullanım sıklığı ve yaşanan deniz kazaları sonucunda İskenderun Körfezi, Dilovası ve Aliağa'dan sonra Çevre ve Şehircilik Bakanlığı tarafından Türkiye'nin en kirli üçüncü noktası olarak tanımlanmıştır.

İskenderun Körfezi'ndeki iki adet petrol boru hattı terminalinin önemli kirletici unsurlar olmasının dışında; körfez etrafında yer alan sanayi tesislerinin atıkları, Sugözü Termik Santrali, İskenderun Demir Çelik Tesisleri, İskenderun ve Payas Organize Sanayi bölgelerinde yer alan sanayi tesislerinden çıkan azot ve kükürt oksitlerinin havanın nemi ve yağmur sularıyla birleşmesi sonucu oluşan asit yağmurlarının kirlenme üzerindeki etkileri ortaya koyulmalıdır.

Bu etkilerin, aynı zamanda körfez çevresinde yer alan orman ve tarım arazilerine zarar verme durumu gözden geçirilmelidir. Asit yağmurları, toprağın asitleşmesine, çoraklaşmasına, ormanların yok olmasına sebep olmanın yanı sıra deniz suyundaki asit oranını yükselterek deniz canlılarının yaşam alanlarına da zarar vermektedir. Bu da insan ve diğer canlıların sağlığını direkt etkileyen bir durumdur. Bu etkenler ortaya koyulmalıdır.

Bu kirlilik etkenlerine ilave olarak; Körfeze dört termik santral daha yapılmasına başlanmıştır. Bu santrallerin ikisinin inşaatı bitmek üzeredir. Bunlar dışında; körfez için 13 termik santral daha düşünüldüğü bilinmektedir. Körfezin yok olması için planlanmış bir durum düşünüldüğü aklı gelmektedir.

Ayrıca, İskenderun limanının iki mil açıklarında 26 Şubat 2000 tarihinde demirleyip 4 yıl bekledikten sonra 2004 yılında 2200 ton zehirli madde ile körfezde sulara gömülen Ulla adlı gemideki atığın sadece **150 tonu** çıkarılmış ve kalanı deniz dibinde kaderine terk edilmiştir.

Ulla gemisinin yol açtığı kirliliğin ve temizleme çalışmalarının neticelerini tespit için oluşturulan bilirkişi heyetinin raporuna göre, 150 tonu çıkarılan atığın, 200 tonu deniz dibinde kabuk bağlamış ve 1850 tonu ise kayıptır. Denize karışmış durumda olan bu atığın ise temizlenmesi mümkün değildir.

Türkiye'nin, gelişmekte olan bir ülke olarak enerji ihtiyacı gün geçtikçe artmaktadır. Enerji ihtiyacını karşılayabilmek için geliştirilen projelerin daha kapsamlı düşünülerek uygulanması gerekmektedir. Kalkınmayı amaçlarken doğada oluşabilecek tahribat,

insan ve çevre sağlığında geri dönüşü olmayan etkiler yaratabilmektedir. Amaç insana hizmet ise, insan hayatı harcanmamalıdır. 25-30 yıl ömrü olan bir termik santral uzun yıllar boyunca etkisi hissedilecek veya geri dönülemez çevre tahribatı ve insan sağlığına direk yada dolaylı zararlara neden olabilmektedir.

İskenderun Körfezi kıyılarında 105 tanesi büyük troll ve gırgır olmak üzere 755 tane plaka sahibi balıkçı teknesi vardır. Termik santrallerin deniz kirliliğine etkisi ve bunun sonucunda balıkçılığa etkisi burada açıkça görülebilir.

Anayasanın, 56. Maddesi; **Herkes, sağlıklı ve dengeli bir çevrede yaşama hakkına sahiptir. Çevreyi geliştirmek, çevre sağlığını korumak ve çevre kirlenmesini önlemek Devletin ve vatandaşların ödevidir...** İbaresıyla "çevre sağlığı"nın önemini ortaya koymuştur.

Ayrıca; Tarih, Kültür ve Tabiat Varlıklarının Korunması başlıklı 63.maddesi, "**Devlet, tarih, kültür ve tabiat varlıklarının ve değerlerinin korunmasını sağlar, bu amaçla destekleyici ve teşvik edici tedbirleri alır.**" biçiminde düzenlenmiştir.

Bunlar göz önünde bulundurulduğunda; İskenderun körfezi ve bölgeye bahşedilmiş olan bu özelliklerin yok edilmesinin önüne geçilmesi ve özelliklerin doğaya, çevreye ve insana zarar vermeden kullanılmasına olanak sağlayacak çalışmalar ortaya koyulmalıdır. Bu durumda yasal dayanaklar ile bölge halkının sağlığı ve çevre ve doğa için neler yapılması gerektiğine ayrıntılarıyla bakılmalıdır.

